

cies públiques i cada dia resa l'Angelus a migdia, des del balcó principal de la vil·la. Un prec que és retransmés per la ràdio vaticana a la mateixa plaça de Sant Pere de Roma. Només una ombra plana sobre el pontífex: és a Castel Gandolfo on la mort s'aparegué a **Pius XII** i **Pau VI**. Tanmateix, res per fa preveure que Joan Pau II reba enguany visites inoportunes.

I Gorbatxev, a la costa

Al que també agrada un clima discret i suau és al secretari general i líder del Partit Comunista de la Unió Soviètica **Mikhail Gorbatxev**. Gorbatxev, seguint la tradició dels caps de l'estat soviètic des de fa un grapat d'anys, es traslladarà un dia d'aquests a la península de Crimea, a descansar en una casa del govern.

En tots els indrets d'estiu de la immensa Unió el govern soviètic té cases de repòs. **Brejnev**, però, era un enamorat del clima de Crimea —casualment molt semblant al de València— i, totes les seues vacances, les passà allí. Instaurant així una tradició que ara ningú no gosa trencar. L'altre lloc preferit, on de tant en tant es deixen caure alts dirigents del partit, és el Caucas. Gorbatxev, després d'un importantíssim discurs pronunciat la setmana passada a Vladivostok, començà a preparar les maletes. Li queden un parell d'assumptes que arreglar a Moscou i, després, es traslladarà ja a les ribes de la Mar Negra, una vegada superada la serralada que preserva aquelles terres dels gèlids vents del nord. Gorbatxev segurament ocuparà una bona part del seu temps a rebre el *rendez-vous* protocolari dels germans petits socialistes. Començant per l'alemany **Erich Honecker** i acabant pels presidents de Mongòlia i Viet Nam, els màxims dirigents de tots els països aliats de l'URSS s'hi sotmetran a unes vacances amb el nou guia moscovita i **Raissa**, la seua encantadora senyora, que ja ha anunciat que aprofitarà les vacances per llegir les darreres novetats literàries d'Anglaterra. Que se sàpia només **Fidel Castro** es quedarà a casa seua. De fet, no hi ha hagut manera de saber si el comandant en cap de Cuba pensava fer vacances. «Això és una qüestió personal de Fidel. Si ens envia una carta, li la farem arribar perquè els conteste ell, si vol», ens digueren a l'ambaixada. Evidentment no l'hem feta: fa massa calor i no volem carregar-li més feina en estiu. No siga cas que Fidel no pugui fer vacances per culpa d'EL TEMPS. □

UN PACTE ECONÒMIC ARGENTINA-BRASIL

Els gegants naixen al sud

El passat dia 29 Argentina firmava un important acord econòmic amb Brasil. Un acord que podria marcar l'inici del Mercat Comú Llatinoamericà i que afecta ja, d'entrada, cent seixanta-cinc milions de persones.

A. Rossell

S'han unit. Els dos grans del con sud americà —dos dels tres, amb Mèxic, grans de tota l'Amèrica Llatina— han decidit sumar els seus esforços econòmics i crear una espècie de Mercat Comú Llatinoamericà, oficialment consagrat ara a través d'un acord econòmic d'integració mútua que aplega onze protocols relatius a l'intercanvi de productes i béns de capital i cooperació sobre seguretat nuclear.

Un amic ha estat l'encarregat de moure els fils: Uruguai, el petit estat tap del riu de la Plata i el seu cellut president Julio María Sanguinetti. Ell propicià l'abraçada entre Raúl Alfonsín i Julio Sarney a l'aeroport d'Ezeiza i es retirà després discretament pel cor. Uruguai no pot comparar-se ni demogràficament, ni políticament, ni econòmicament als dos grans veïns seus. Entrar ara seria quedar assolat. Però, sens dubte, a través dels seus acords preferencials amb l'Argentina hi serà present i també segur que hi entrarà de ple quan ho facen altres països de la regió (¿Perú?). De moment, Buenos Aires i Brasília han fet el primer pas, un pas que pot assenyalar el naixement del gegant del sud. Amb un peu en la indústria brasilera i l'altre en l'agricultura argentina. Dues economies amb problemes, però que podrien arribar a complementar-se bé.

O això és almenys el que n'esperen els autors del conveni. A penes una setmana abans els Estats Units, el gegant del nord havia amenaçat veladament la indústria informàtica brasilera. I les amenaces de Washington a països com Brasil no tenen una altra motivació que la por al desenvolupament econòmic autònom. A la capital nord-americana són molts els congressistes que estan més preocupats per Mèxic o Brasil que per Nicaragua o Cuba. Els mateixos que no deuen haver vist amb bons ulls la unió econòmica dels dos països.

Les reticències nord-americanes, però, vénen de lluny. I tenen el clar

Julio M. Sanguinetti.

reflexos del temor que la consolidació de règims democràtics en aquella part d'Amèrica no facilite la creació d'un seriós front internacional de països amb problemes per causa del deute extern. Un Brasil militar no podia fer de cap d'operacions polítiques importants. Un Brasil democràtic, en canvi, sí. I un Brasil i una Argentina democràtics tots dos i amb un acord econòmic entre ells, més encara. I operació política és «polititzar» el deute extern.

A la quinta presidencial de Los Olivos es signà l'inici de l'aliança i, posteriorment, el president Sarney s'adreçà a les dues cambres legislatives argentines. Ningú —ni al Brasil ni a l'Argentina— no ha alçat la seua veu contra el projecte. De moment. La forta tradició dels sindicats argentins, sobretot dels peronistes, recomana prudència. La notícia ha estat prou sorpresiva perquè no hagen reaccionat. I ja se sap que els peronistes solen anteposar l'atac als radicals abans que qualsevol altra consideració. ¿Ho faran ara o entendran que Brasília i Buenos Aires units poden portar un bri d'esperança al continent? Si l'acord és viable, el passat dia 29 de juliol serà —ho digué Julio María Sanguinetti, president de l'Uruguai—, un dia històric. □